

CA

THE INSTITUTE OF
CHARTERED ACCOUNTANTS
OF SRI LANKA

SUGGESTED SOLUTIONS

KE3 (A)-Fundamentals of Taxation

මාර්තු 2019

01 කොටස

පිළිතුර 01

1. (a)

1.1

ඉගෙනුම් ඵලය: 2.2.3
පිටු අංක : 61
නිවැරදි පිළිතුර : A

1.2

ඉගෙනුම් ඵලය: 3.1.2
පිටු අංක : 37
නිවැරදි පිළිතුර : D

1.3

ඉගෙනුම් ඵලය: 4.4.4
පිටු අංක : 114
නිවැරදි පිළිතුර : C

1.4

ඉගෙනුම් ඵලය: 4.5.2
පිටු අංක : 116
නිවැරදි පිළිතුර : B

1.5

ඉගෙනුම් ඵලය: 5.2.1
පිටු අංක : 138
නිවැරදි පිළිතුර : D

(මුළු ලකුණු 10)

1 (b)

1.6

ඉගෙනුම් ඵලය: 1.1.2
පිටු අංක : 4
(a) රාජ්‍ය වියදම් සඳහා අරමුදල් රැස්කිරීම/පොදු වියදම් මූල්‍යනය කිරීම.
(b) පුළුල් පරාසය - පුළුල් බදු ජාලය

1.7

ඉගෙනුම් ඵලය: 2.1.3		
පිටු අංක : 21		
ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැරවීම/පිටත්වීම	ශ්‍රී ලංකාවට ළඟාවීම	ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැරව (පිටත) සිටි දින ගණන
28.04.2017	28.06.2017	60
01.08.2017	15.10.2017	74
05.01.2018	05.03.2018	59
		193
<p>ලංකාවේ ගත කල කාලය (දින 365 - 195) = 170</p> <p>ඔහු දින 183 කට වඩා අඩුවෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ වාසය කර ඇති නිසාවෙන් ආදායම් බදු අරමුණු සඳහා ඔහු ශ්‍රී ලංකාවේදී නිර්වාසික පුද්ගලයෙකු වේ.</p>		

1.8

ඉගෙනුම් ඵලය: 4.5.3
පිටු අංක : 61
<p>a. පොළී ආදායම රු. 36,000</p> <p>b. ලොතරැයි දිනුම් ඇදීම රු. මිලියන 1</p>

1.9

ඉගෙනුම් වලය: 5.1.2				
පිටු අංක : 129				
	බද්දට යටත්වන සැපයුම	බදු අනුපාතය	බද්ද	
නිවාඩු නිකේතන කුලී ආදායම	4,150,000	15%	622,500	
අමුත්තන් ප්‍රවාහන ආදායම	2,320,000	15%	348,000	
එකතුව			970,500	
අඩුකලා: යෙදවුම් බද්ද				
දේශීය ගැනුම් මත			(126,000)	
මෝටර් රථ රක්ෂණය මත			(18,000)	
ගෙවිය යුතු එකතු කළ අගය මත බද්ද			<u>826,500</u>	

1.10

ඉගෙනුම් වලය: 5.2.4
පිටු අංක : 138
<p>කාර්තුවක පිරිවැටුම රු. මිලියන 3 ට වඩා අඩු නියා සිල්ක් රෝඩ් හවුල්කරුවන් 2018 මාර්තු 31 න් අවසන් වන කාර්තුව සඳහා ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්දට යටත් නොවේ.</p> <p>කෙසේනමුත්, 2018 මාර්තු 31 න් අවසන් වන කාර්තුව සඳහා ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු වාර්තාව, 2018 අප්‍රේල් 20 වන දින හෝ ඊට පෙර සැපයිය යුතුය.</p>

(මුළු කෙණ 10)

02 කොටස

පිළිතුර 02

ඉගෙනුම් වලය: 3.1
පිටු අංක : 06 වන පරිච්ඡේදය

2017/18 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා ස/ස කොකෝ (පොද්) සමාගමෙහි
දළ ආදායම් බදු බැඳියාව සහ ගෙවිය යුතු ඉතිරි බද්ද ගණනය කිරීම.

	රු.
ව්‍යාපාරයෙන් ලද ව්‍යවස්ථාපිත ආදායම	
බදු සඳහා සංශෝධිත ලාභය (උපලේඛන 01)	1,894,000
මුළු ව්‍යවස්ථාපිත ආදායම	1,894,000
අඩුකළා: ව්‍යවස්ථාපිත අඩුකිරීම්	Nil
තක්සේරු කළ හැකි ආදායම	1,894,000
අඩුකළා: සුදුසුකම් ලබන ගෙවීම්	
රජයේ පාසලකට කරන ලද පරිත්‍යාග - සම්පූර්ණයෙන් ඉඩ දේ	(620,000)
බදු අය කළ හැකි ආදායම	1,274,000
බදු වගකීම	
12% යටතේ බදු වගකීම (අපනයන ව්‍යාපාරය)	152,880
අඩුකළා: බදු බැර	
ස්වතක්සේරු ගෙවීම්	(125,000)
ගෙවිය යුතු ඉතිරි බද්ද	27,880

		රු.	රු.
උපලේඛන 01			
වෙළඳ ව්‍යාපාර සංශෝධිත ලාභය ගණනය		+	-
ගිණුම් අනුව ශුද්ධ ලාභය		1,219,900	
අඩුකළා: ඒකක භාර නිදහස්කිරීමේ ආදායම්	බදු නිදහස්		1,400,600
වත්කම් විකිණීමේ ලාභය			150,000
එකතුවලා / අඩුකළා			
ක්ෂයවීම්		1,950,000	
ගෙවූ රාජ්‍ය භාග - ඉඩදෙන වියදමකි		-	
වත්කම් විකිණීම මත බදු සඳහා සංශෝධිත ලාභය			
වත්කම් විකිණීමෙන් ලද මුදල	<u>1,900,000</u>		
පිරිවැය	<u>2,700,000</u>		
33.33% අනුපාතයට හිමිකම්පාන ලද ක්ෂය දීමනා	<u>(900,000)</u>		
බදු ලියා හල අගය	<u>1,800,000</u>		
විකිණීම මත ලාභය	<u>100,000</u>	100,000	
පරිත්‍යාග	ඉඩනොදේ	620,000	
මෝටර් කෝච් රථය සඳහා ක්ෂය දීමනා - 2,226,500 x 20%			445,300
		3,889,900	1,995,900
ව්‍යාපාරයෙන් ලද ව්‍යවස්ථාපිත ආදායම		1,894,000	

(මුළු ලකුණු 10)

පිළිතුර 03

ඉගෙනුම් වලය: 2.2/2.3/2.4
පිටු අංක : 4 වන පරිච්ඡේදය

2017 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා නිරාභාගේ ආදායම් බදු බැඳියාව,
බදු බැර සහ ගෙවිය යුතු ඉතිරි බද්ද ගණනය කිරීම

		රු.	රු.
සේවා නියුක්ති ආදායම			
දළ වැටුප	175,000 x 12	2,100,000	
ප්‍රසාද දීමනා		280,000	
සේවායෝජකයා විසින් ගෙවන ලද රක්ෂණ වාරිකය	8,000 x 12	96,000	
නොමිලයේ සපයන ප්‍රවාහන පහසුකමෙහි වටිනාකම	බදු නිදහස්		
දෙවන සේවා යෝජකයාගෙන් ලද ආදායම			
ශුද්ධ ආදායම	50,400		
16% අනුපාතය යටතේ අඩුකළ බදු (50,400/84)x16	9,600		
දළ වැටුප	60,000	720,000	
මුළු සේවා නියුක්ති ආදායම			3,196,000
පොළී ආදායම			
රඳවා ගැනීමේ බදු අඩුකර ඇති බැවින් අවසාන බද්දක්			-
ව්‍යාපාරික ආදායම			
ගිණුම් අනුව ශුද්ධ ලාභය		1,476,500	
(එකත කළා/අඩුකළා)ඉඩදිය හැකි /ඉඩදිය නොහැකි වියදම්			
පොල් සංවර්ධන මණ්ඩලයෙන් ලද නැවත වගාකිරීමේ සහනාධාරය	බදු නිදහස්	(900,000)	
ගෙවූ කල්බදු වාරික	ඉඩනොදෙ	590,000	
ඉඩම් ගොඩකිරීමේ පිරිවැය	ඉඩදෙනලද	-	
බැංකු ණය පොලිය	ඉඩනොදේ	80,500	
කල්බදු දීමනාව			
මුළු කල්බදු වාරිකවල වටිනාකම (59,000*24)	1,416,000		
මුළු කල්බදු වටිනාකමෙන් 1/5	283,200		
වර්ෂය තුළ ගෙවූ වාරික	590,000		
ඉඩ දිය හැකි උපරිම අගය වන්නේ, කල්බදු වටිනාකමෙන් 1/5 ක් හෝ ගෙවූ වාරික යන අගයන්ගෙන් වඩා අඩු අගයයි.		(283,200)	
ව්‍යාපාරයේ ගලපන ලද ලාභය			963,800
ව්‍යවස්ථාපිත ආදායම			4,159,800
එකතූකළා : දරුවාගේ ආදායම			
කුලී ආදායම (35,000*12)		420,000	

අඩුකළා : වර්පනම්		(24,000)	
		396,000	
අඩුකළා : 25 % අවත්වැඩියා දීමනාව		(99,000)	
ශුද්ධ කුලිය		297,000	
ශුද්ධ වාර්ෂික වටිනාකම = (280,000 - 70,000)		210,000	
ශුද්ධ කුලිය, ශුද්ධ වාර්ෂික වටිනාකමට වඩා වැඩි බැවින් ශුද්ධ කුලිය බදු වන ආදායම ලෙස ගැනේ			297,000
මුළු ව්‍යවස්ථාපිත ආදායම			4,456,800
අඩුකළා: ව්‍යවස්ථාපිත අඩුකිරීම්			
මිලටගත් ඉඩම මත ගෙවූ ණය පොලිය (32 වගන්තිය)			(80,500)
තක්සේරුකළ හැකි ආදායම			4,376,300
අඩුකළා: සුදුසුකම් ලබන ගෙවීම්			
ගෙවූ ජීවිත රක්ෂණ වාරික (8,000*12)	96,000		
තක්සේරු කළහැකි ආදායමෙන් 1/3 ප්‍රමාණය හෝ 75,000 යන දෙකෙන් අඩු අගය	75,000		(75,000)
විශේෂිත සෞඛ්‍ය රක්ෂණ යෝජනා ක්‍රමයක් සඳහා ගෙවූ රක්ෂණ වාරික සම්පූර්ණයෙන්ම අඩුකළ හැක.	(3,000*12)		(36,000)
බදු නිදහස් දීමනාව			(500,000)
සේවානියුක්ත ආදායම් දීමනාව			(250,000)
බදු අයකළ හැකි ආදායම			3,515,300
බදු වගකීම			
පළමු	500,000	4%	20,000
දෙවන	500,000	8%	40,000
ව්‍යාපාරික ආදායම	963,800	10%	96,380
ඊළඟ	500,000	12%	60,000
ඉතිරි සේවානියුක්ති ආදායම	1,051,500	16%	168,240
	3,515,300		384,620
බදු වගකීම			
අඩුකළා: බදු බැර			
උපයන විට ගෙවීම් - පළමු සේවා නියුක්තිය			(124,160)
දෙවන සේවා නියුක්තිය සඳහා උපයන විට ගෙවීම්	9,600 x 12		(115,200)
ස්වතක්සේරු ගෙවීම්			(90,000)
ගෙවිය යුතු ඉතිරි බදු			55,260

(මුළු ලකුණු 20)

නිවේදනය

මෙහි ලබාදුන් පිළිතුරු ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය මගින් (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) පමණක් ලබාදෙන ලද අතර, එම පිළිතුරු ඔබ විසින් එය “එසේම” යන පදනම මත පිළිගත යුතු වේ.

එම පිළිතුරු “ආදර්ශ පිළිතුරු” ලෙස අදහස් නොකරන නමුත් ඒවා බොහෝදුරට suggested solution ලෙස දැක්වේ.

පිළිතුරු වලින් ප්‍රධාන අරමුණු දෙකක් ඉටුකෙරේ. ඒවා නම්,

01. විභාග ප්‍රශ්නයකට යෝජිත විසඳුමක් සඳහා සවිස්තරාත්මක නිදසුනක් (උදාහරණයක්) සැපයීම සහ,
02. ශිෂ්‍යයන්ට විෂය පිළිබඳව තොරතුරු පර්යේෂණය කිරීම සඳහා අත්වැලක් සැපයීම සහ විෂය පිළිබඳව ඔවුන්ගේ අවබෝධය සහ අගය වර්ධනය කිරීම.

මෙම යෝජිත විසඳුම් සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) කිසිදු ප්‍රතිඥාභාරයක් ලබා නොදෙන නිසා ඒ සම්බන්ධව කිසිදු අගතියකට පත්වීමක් පිළිබඳව මැසිවිල්ලක් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) එරෙහිව ඉදිරිපත් කිරීමට ඔබ හට හේතුවක් නොමැත. ඒ කෙසේ වෙතත් ඔබ විසින් යම් නඩුකරයක්, වන්දි ඉල්ලීමක්, පෙන්සමක්, තර්ජනය කිරීමක් හෝ බලවත් ඉල්ලීමක් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) එරෙහිව ගොනුකරනු ලැබ එයින් සැලකියයුතු අන්දමේ ජයග්‍රහණයක් ලබා නොගතහොත් ඔබ විසින් එම නඩුකරයට අදාළ සම්පූර්ණ නෛතික ගාස්තු සහ වියදම් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) ගෙවිය යුතු වේ. එනමින්ම මෙම අයිතිවාසිකම හෝ මෙහි විස්තර කෙරෙන හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ නීතීන් යටතේ හිමි වෙනත් අයිතිවාසිකම් බලාත්මක කරවා ගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) නෛතික ක්‍රියාමාර්ගයකට යොමුවීමට සිදුවුවහොත්, ඊට අදාළ නෛතික ගාස්තු සහ වියදම්ද ඔබ විසින් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) ගෙවිය යුතුවේ.

---

² 2013 ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) මගිනි.
 සියළුම හිමිකම් ඇවිරිණි.

මෙම ලේඛණයේ කිසිම සටහනක් ප්‍රතිඋත්පාදනය කිරීම, කුමන හෝ ආකාරයකින් හෝ ක්‍රමයකින් එනම්, ඉලෙක්ට්‍රොනික, යාන්ත්‍රික, ඡායා පිටපත් කිරීම, වාර්තාගත කිරීම හෝ වෙනත් ක්‍රමයකින් සම්ප්‍රේෂණය කිරීම ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයේ (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) පූර්ව ලිඛිත අවසරයකින් තොරව සිදු නොකළ යුතුය.